

Mottagare
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Socialnämnden

Revisionsrapport - Granskning av samverkan i hemsjukvård

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden och Socialnämnden antar yttrandet som sitt eget.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att granska samverkan i hemsjukvården. Syftet med granskningen har varit att säkerställa att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden har en ändamålsenlig samverkan mellan det som nationellt benämns kommunal respektive regional hälso- och sjukvård kopplat till hemsjukvård.

KPMGs samlade bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden delvis har en ändamålsenlig samverkan. KPMG lämnar en rad förslag på åtgärder som nämnderna ska inkomma svar på senast 23 oktober.

I granskningen konstateras särskilt att det finns brister i informationsöverföring. Ett inriktningsbeslut har tagits av förvaltningscheferna för HSF och SOF om att all medicinsk dokumentation ska ske i hälso- och sjukvårdens huvudjournalssystem TakeCare, dock är tidplanen för implementering ännu inte fastställd. SOF behöver säkerställa hur en förändring ska kunna genomföras kopplat till behovet av dubbeldokumentation.

Av rapporten framgår även att det finns meningsskiljaktighet gällande dimensioneringen av hemsjukvården och att det finns behov av att nämnderna definierar tolkningen av tröskelprincipen. Förvaltningarna anser dock inte att det i första hand är en definition av tröskelprincipen som behövs utan snarare att det behövs en politisk samsyn kring var patienternas behov ska mötas givet den demografiska utveckling som Gotland står i/inför. Utifrån en sådan samsyn bedömer förvaltningarna att det finns förutsättningar att tillsammans förtydliga kriterier/principer som utgår från individen.

Ärendebeskrivning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att granska samverkan i hemsjukvården. Syftet med granskningen har varit att säkerställa att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden har en ändamålsenlig samverkan mellan det som nationellt benämns kommunal respektive regional hälso- och sjukvård kopplat till hemsjukvård.

Nationella kartläggningar har visat att det finns brister i samverkan mellan kommuner och regioner. Detta tydliggjordes inte minst i samband med pandemin. Forskning visar att oplanerade återinskrivningar av multisjuka äldre patienter har ökat vilket bland annat beror på bristande samverkan mellan olika parter, och att samordnad individuell planering (SIP) kring patient inte genomförs i tillräcklig utsträckning. Statistik visar att Region Gotland i jämförelse med riket i övrigt har högst andel patienter med oplanerad inskrivning inom 30 dagar för patienter i ålderskategorin 65 år och äldre. Detta samtidigt som andelen äldre ökar.

Region Gotland är en kommun med regionalt ansvar. Regionfullmäktige har fördelat ansvaret mellan socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden i nämndernas reglemente. Socialnämnden har ansvar för all hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå (exklusive läkarinsatser) för den patient som är inskriven i hemsjukvård till exempel hälso- och sjukvårdsinsats av specialistsjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för läkarinsatser i hemsjukvård. Hemsjukvård är en särskild insats som kräver beslut om beviljad hemsjukvård och med en individuellt upprättad vårdplan. Om flera aktörer deltar i patientens vård ska en samordnad individuell vårdplan upprättas.

KPMGs samlade bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden delvis har en ändamålsenlig samverkan mellan kommunal hälso- och sjukvård samt regionens hälso- och sjukvård avseende hemsjukvård. Det finns konstaterade brister i informationsöverföring och samordning vid samverkan mellan hemsjukvården och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. KPMG lämnar en rad förslag på åtgärder.

Granskningen har även visat att det råder meningsskiljaktighet gällande dimensioneringen av hemsjukvården. Företrädare från hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i intervjuer framfört en upplevelse av att hemsjukvården har för få inskrivna patienter sett till demografin på Gotland, medan företrädare för socialförvaltningen bedömer att hemsjukvården hanterar ett rimligt antal patienter. I Region Gotland utgår inskrivning i hemsjukvården ifrån den så kallade ”tröskelprincipen”, vilket beskrivs vara förhindrande i arbetet med personer som bedöms vara i behov av hemsjukvårdsinsatser. KPMG bedömer därför att det finns ett behov av att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden gemensamt definierar tolkningen av tröskelprincipen.

Bedömning

Socialförvaltningen och hälsa- och sjukvårdsförvaltningen delar bedömningen av behovet av de föreslagna åtgärderna och anser att pågående arbete med: framtagande av ramverk för primärvård och primärvårdsnära verksamhet, implementering av upphandlad kommunikationsplattform, framtagande av former för uppföljning av ramverk inom samverkansstruktur skola, vård och omsorg samt pågående samarbete kring avvikelshantering väl möter det som identifierats i granskningen.

Från och med den 1 januari 2023 är det möjligt för vårdgivare och omsorgsgivare att dela information med varandra genom direktåtkomst eller annat elektroniskt utlämnande genom ett elektroniskt system för sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation. En sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation har som primärt syfte att förbättra och förenkla kommunikationen mellan olika vårdgivare och omsorgsgivare och därmed förbättra vården till och insatserna för den enskilde. Ett inriktningsbeslut har tagits av förvaltningscheferna för HSF och SOF om att all medicinsk dokumentation ska ske i hälsa- och sjukvårdens huvudjournalssystem TakeCare, dock är tidplanen för implementering ännu inte fastställd. SOF behöver säkerställa hur en förändring ska kunna genomföras kopplat till behovet av dubbeldokumentation.

I rapporten lyfter KPMG fram behov av att nämnderna definierar tröskelprincipen. Förvaltningarna delar bilden av att det finns olika syn på dimensionering av hemsjukvården. Förvaltningarna anser dock inte att det i första hand är en definition av tröskelprincipen som behövs utan snarare att det behövs en politisk samsyn kring var patienternas behov ska mötas givet den demografiska utveckling som Gotland står i/inför. Utifrån en sådan samsyn bedömer förvaltningarna att det finns förutsättningar att tillsammans förtydliga kriterier/principer som utgår från individen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2024-09-24

Yttrande daterat 2024-09-20

Granskningsrapport samverkan hemsjukvård, KPMG inkom 2024-06-27

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Yttrandet skickas till KPMG och Region Gotlands revisorer enligt anvisning i missiv